14/02/2022

Μητροπολίτης Κυθήρων: «Η προσευχή είναι αξία των ουρανών»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κυθήρων και Αντικυθήρων

Ποιμαντορική εγκύκλιο για το Ιερό Τριώδιο (ὑπ' ἀριθ. 208/2022) συνέγραψε προ της Κυριακής του Τελώνου και του Φαρισαίου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ, στην οποία αναφέρεται στην αξία

της προσευχής, που γίνεται με ταπείνωση, κατά το ιερό στάδιο ή αλλιώς «το πνευματικό σκάμμα ιερών γυμνασμάτων της ψυχής και του σώματος», όπως το χαρακτηρίζει.

Διαβάστε την εγκύκλιο:

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλῆρον καί
τόν Χριστώνυμον Λαόν
τῆς καθ΄ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τό ἱερόν προσεύξασθαι,
ὁ εἷς Φαρισαῖος καί ὁ ἕτερος Τελώνης» (Λουκ. ιη' 10).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά·
Εὐλογημένη, εἰρηνική, χαριτοφόρος, καλλίκαρπος καί ὑγιεινή κατ' ἄμφω ἡ ἀρχομένη κατανυκτική περίοδος τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου.
Ἀρχίζει ἀπό τήν σημερινή ἡμέρα, μέ τήν Χάριν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **ἡ διαρκείας 70 ἡμερῶν πνευματική καί ἀγωνιστική περίοδος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Τριῳδίου**. **Εὐλογητός ὁ Θεός! Προβάλλει ἐνώπιόν μας ἕνα πνευματικό σκάμμα ἱερῶν γυμνασμάτων τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος**: τό στάδιο τῆς σωματικῆς καί τῆς πνευματικῆς νηστείας, τά ἀγωνίσματα καί ἀθλήματα τῆς θεοφιλοῦς μετανοίας, οἱ πνευματικές ἀναβάσεις τῆς ὑψοποιοῦ καί ἀγγελικῆς Χάριτος καί εὐλογίας προσευχῆς καί τά κατορθώματα τῆς ἐξασκήσεως τῆς ἀρετῆς τῆς ἐλεημοσύνης καί τῆς φιλοπτωχίας, ἀλλά καί ὅλων τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν.
Τό Ἱερόν Τριῴδιον ἀνοίγει μέ τήν ἱκετήριον φωνήν τοῦ Τελώνου· «**ὁ Θεός ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ**» καί περαιοῦται μέ τήν ἐνδόμυχον εὐχήν τοῦ εὐγνώμονος λῃστοῦ·
«**Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου**». Οἱ δύο αὐτές κραυγές ἱκεσίας καταδεικνύουν τήν δύναμιν καί τήν θαυμασίαν ἐνέργειαν τῆς προσευχῆς.

Ἡ πρώτη Εὐαγγελική περικοπή τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου ἀναφέρεται εἰς τήν προσευχήν·

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τό Ἱερόν προσεύξασθαι...». Ὁ ἕνας, ὅμως, ὁ Φαρισαῖος, τήν ὥραν αὐτήν τῆς προσευχῆς τήν ἐξέλαβε ὡς εὐκαιρίαν αὐτοπροβολῆς καί αὐτοδιαφημίσεως τῆς ἠθικῆς ζωῆς του καί τῶν καλῶν ἔργων

του, καί ὄχι ὡς στιγμές καταθέσεως ψυχῆς καί δίαυλον καρδιακῆς κοινωνίας καί ἐπαφῆς μέ τόν Πανάγιον Θεόν˙ αὐτό, δηλαδή, τό ὁποῖο κατώρθωσε ὁ Τελώνης μέ τήν κατανυκτικήν του στάσιν καί τήν συντριβήν τῆς καρδίας του ἐνώπιον τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.

Ὁ Τελώνης, λοιπόν, παρά τό φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν του, τό ὁποῖον ἐβάσταζε εἰς τούς ὤμους του, συνέλαβε τό νόημα καί τήν ἀναγκαιότητα τῆς προσευχῆς καί ἐπέτυχε τήν
δικαίωσίν του, ἐν ἀντιθέσει πρός τόν Φαρισαῖον, ὁ ὁποῖος ἀπεδοκιμάσθη διά τήν ὑπεροπτικήν στάσιν του καί τήν ἀπαξιωτική συμπεριφορά του πρός τόν Τελώνην.

Ἄς ἴδωμεν, ὅμως, ποία εἶναι ἡ ἀληθινή καί θεοφιλής προσευχή καί ποῖα τά ἀγαθά καί θεάρεστα ἀποτελέσματά της, καθώς ἀπό τήν σημερινήν ἡμέραν διαπλέομεν τό πέλαγος τῆς ἱερᾶς καί κατανυκτικῆς περιόδου τοῦ Τριῳδίου, ἐντός τοῦ ὁποίου ἔχει βασικήν καί πρωτεύουσαν θέσιν ἡ θεόδεκτη προσευχή καί ἡ εὐάρεστος τῷ Θεῷ Θεία Λατρεία.

Πρός τοῦτο θά ζητήσωμεν τήν **συνδρομήν** καί ἀρωγήν τοῦ μεγίστου Ἱεροκήρυκος ὅλων τῶν χριστιανικῶν αἰώνων, τοῦ **ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου**, τοῦ ὁποίου τά ἱερά κείμενα θά ἀποδοθοῦν εἰς τήν ἁπλῆν γλῶσσαν.

«**Ἡ προσευχή εἶναι ἀξία τῶν οὐρανῶν**. Εἶναι **ἡ γλῶσσα τῶν Ἀγγέλων,** ὅταν δέν λέγῃ τίποτε πικρό, ἀλλά τά ὅσα λέγει εἶναι προσηνῆ καί θεάρεστα. Ὅταν ἡ ψυχή προσεύχεται ὑπέρ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τήν ἀδικοῦν καί τήν βλάπτουν, τότε καί οἱ Ἄγγελοι στέκουν καί ἀκούουν μέ πολλή σιγή. Καί ὅταν τελειώσῃ ἡ προσευχή, οἱ Ἄγγελοι τήν ἐπικροτοῦν, τήν ἐπαινοῦν καί τήν θαυμάζουν» (Ε.Π.Ε. 5, 140).
«**Πλῆκτρο μουσικό νά εἶναι ἡ γλῶσσα μας. Νά μή λέγῃ ἀνάρμοστα λόγια**, ἀλλά τά λόγια της νά εἶναι γεμᾶτα μελῳδία καί ἁρμονία. Μέ ταπεινή διάνοια νά προσερχώμεθα εἰς τόν Θεόν καί νά παρακαλοῦμε. Καί νά ἱκετεύωμεν ὑπέρ τῶν ἐχθρῶν. Ἔτσι θά εἰσακουσθοῦν αἱ παρακλήσεις μας καί διά τόν ἑαυτόν μας» (Ε.Π.Ε. 5, 140).
«Ἡ Ἄννα (σύζυγος τοῦ Ἐλκανά), εἰς τήν Παλαιά Διαθήκη (Α’ Βασ., κεφ.α’), ὅταν προσηύχετο, δέν ἠκούετο ἡ φωνή της, καί ὅμως ἐπέτυχε ὅσα ἠθέλησε, διότι ἐφώναζε ἡ καρδία της. Κάνε τήν προσευχή σου Μυστήριο. Ἄλλωστε ὅλες οἱ ἀγγελικές δυνάμεις μέ πολλή εὐλάβεια τελοῦν τήν μυστική ἐκείνη μελῳδία ὡς ἱερή ὑμνῳδία πρός τόν Βασιλέα τῶν ὅλων Θεόν. Νά συναριθμήσῃς καί τόν ἑαυτό σου μέ τούς Ἀγγέλους, ὅταν προσεύχεσαι, νά μιμηθῇς τήν μυστική τους τάξι. Καί βέβαια δέν προσεύχεισαι σέ ἀνθρώπους, ἀλλά εἰς τόν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πανταχοῦ παρών καί ἀκούει πρίν τοῦ ὁμιλήσωμε καί γνωρίζει τά ἀπόρρητα τῆς ψυχῆς μας» (Ε.Π.Ε. 9, 664).

«…**Ὄχι, λοιπόν, μέ προκλητικό ὕφος καί μέ ἐπιδεικτική φωνή, ἀλλά μέ πρόθυμη διάθεσι ἄς προσευχώμεθα**. Οὔτε μέ θόρυβο καί τυμπανοκρουσία καί πρός ἐπίδειξιν, ὥστε νά γινώμεθα ἀποκρουστικοί καί εἰς τό περιβάλλον μας, ἀλλά νά προσευχώμεθα μέ τόν ἐνδεδειγμένο τρόπο, μέ συντριβή ψυχῆς καί μέ δάκρυα ἐκ βαθέων» (Ε.Π.Ε. 9, 664).
«Ὅποιος προσεύχεται μέ θερμότητα (ψυχῆς), φλέγεται καί δέν καταφλέγεται, ἀλλά ὅπως ἀκριβῶς τό χρυσάφι, πού δοκιμάζεται στή φωτιά, ἔτσι καί αὐτός γίνεται λαμπρότερος» (Ε.Π.Ε. 19, 168).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ὁ Οἰκουμενικός Διδάσκαλος Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς κατέδειξεν ἐμπειρικῶς τήν ἀξίαν, τήν δύναμιν καί τά ὑψηλά κατορθώματα τῆς προσευχῆς.
Πάντοτε εἶναι ἀπαραίτητη εἰς τήν ζωήν μας ἡ προσευχή, ὅπως ὁ ἀέρας, τό ὀξυγόνο , ὁ ἥλιος, τό νερό, τό ψωμί καί ὅποιο ἄλλο συστατικό πρώτης ἀνάγκης, διά τήν βιολογική μας ζωή. Ἰδιαίτερα, ὅμως, εἰς τήν κρίσιμη ἐποχή μας καί τούς δυσχείμερους καιρούς, τούς ὁποίους διερχόμεθα ἡ προσευχή εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ.

Τό «στάδιον τῶν ἀρετῶν» τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου παρέχει ὅλας τάς προϋποθέσεις ἐξασκήσεως τῆς θείας μεθόδου τῆς Προσευχῆς, τῆς καθαρᾶς καί ἐν κατανύξει ψυχῆς
ἐπικοινωνίας μέ τόν Πλάστην καί Δημιουργόν μας Θεόν. Ὅταν μέ πίστιν, ἐλπίδα καί ἀγάπην ἀπευθυνόμεθα ἀπό καρδίας πρός τόν Κύριον καί Θεόν μας, τότε ἔχομεν «τήν Χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καί τήν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», σύμφωνα μέ τήν Λειτουργικήν εὐχήν.

Νά ἐπαγρυπνοῦμε καί νά ἀγωνιζώμεθα εἰς τήν καθημερινήν μας ζωήν, ὥστε νά μήν κλονίζεται ἡ πίστις μας εἰς τόν Τριαδικόν μας Θεόν, ἀλλά, παρά τίς ἀντιξοότητες, τίς
δοκιμασίες καί τούς πειρασμούς, νά ἱστάμεθα ὄρθιοι καί ἀμετακίνητοι εἰς τά κύματα τῆς ἀσεβείας καί τῆς ἀθεΐας, τῶν αἱρέσεων καί τῶν κακοδοξιῶν, τῆς ἐκθεμελιώσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καί ἀξιῶν καί τοῦ ἀνοικτοῦ καί ἀπροκαλύπτου πολέμου κατά τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Παραδόσεως καί Κληρονομίας τῆς Ἁγίας Μητρός ἡμῶν Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν Ἐθνικῶν καί Πατριωτικῶν καταβολῶν, παραδόσεων καί ἐθίμων, ἰδίως δέ κατά τῆς ἐνδόξου Ἱστορίας μας ὡς Ἑλληνορθοδόξου Γένους.

Ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ σύγχυσις καί ἡ ταραχή, πού προκαλοῦνται ἀπό ὅσα συμβαίνουν καί τεκταίνονται κατά τούς δύσκολους αὐτούς καιρούς τῆς ἐπιδημίας καί τῆς μεταλλάξεως τοῦ ἰοῦ, πρέπει νά ἀντιμετωπίζωνται ἀπό τόν χριστιανικό κόσμο μέ τήν δύναμιν καί τόν φωτισμό τοῦ Παναγίου

Πνεύματος, χωρίς τό παράπαν νά σαλεύωνται οἱ πιστοί ἀπό τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα καί τήν ἐμπιστοσύνην μας εἰς τόν Πάνσοφον Δημιουργόν μας καί Θεόν.

Εὐχόμενος ἀπό καρδίας νά εἴμεθα εἰς κάθε περίστασιν ἑδραιωμένοι εἰς τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα καί τήν ἀγάπην τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ καί νά χρησιμοποιοῦμεν ἀνά πᾶσαν στιγμήν, καί ἰδιαιτέρως εἰς τήν κατανυκτικήν περίοδον τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου, τό πνευματικόν σωσσίβιον τῆς προσευχῆς, διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν
Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφείμ